

Carolus M. Lucarini

IN PINDARI SCHOLIA ADVERSARIA

Cum ante paucos annos vir de veteribus grammaticis optime meritus mihique amicus, Francus Montanari, me hortatus sit, ut Pindari scholia legerem, editionem Drachmanni¹ evolui nonnullaque, quae mihi corrupta videbantur, emendare conatus sum.

Nem. Hypoth. b (p. 2, 5–7 Drachmann): ἡγωνίζοντο δὲ στρατιῶται καὶ παῖδες στρατιωτῶν· ὕστερον δὲ καὶ ἐπὶ τὸ δημοτικὸν πλῆθος ἔδραμεν· ἦν δὲ γυμνικὸς [scil. ἀγών, cf. l. 4 D.] καὶ ἄρμα οὐχὶ δίφρος οὐδὲ κέλῃς.

Dele ἐπί.

Nem. 1 Inscr. b (6, 22 – 7, 3 D.): ζητεῖται δέ, τί δήποτε τῷ Ἀλφειῷ προσδιαλέγεται καὶ τῇ Ὀρτυγίᾳ, τῆς νίκης οὐκ οὔσης Ὀλυμπιακῆς, ἀλλὰ Νεμεακῆς; ἔνιοι μὲν οὖν φασιν, ὅτι τὰ ἵπποτροφεῖα τοῦ Ἰέρωνος καὶ τοῦ Χρομίου ὁμοίως ἐν τῇ Ὀρτυγίᾳ ἦν· τῷ δὲ ἱερὰν εἶναι τὴν κρήνην Ἀρτέμιδος, τὴν δὲ θεὸν ἵππικὴν εἶναι.

Verba τῷ δὲ ... εἶναι vix sana videntur; fortasse τὴν {δὲ} θεὸν scribendum, ut dicat ea causa (τῷ δὲ) Dianam ἵππικὴν esse, quod stabula Hieronis et Chromi in eius insula erant.

Nem. 1, 16 a (13, 8–14 D. schol. **BDP**), cf. etiam 16 b, praecipue 13, 21–22 D. (schol. **U**): ἔκπεμπε τοίνυν, ὦ Μοῦσα, καὶ σπεῖρε λαμπρότητα τινὰ τῇ νήσῳ τῇ Σικελίᾳ, ἦντινα ὁ Ζεὺς ἐξαίρετον δέδωκε τῇ Φερσεφόνῃ ἀρίστην οὔσαν καὶ ἐπιτηδειοτάτην τῆς γῆς τῆς εὐκαρποτάτης, καὶ ἐπένευσε τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ τὴν Σικελίαν πειρῶς καὶ λιπαρῶς ἀνορθώσιν, ἣ τὴν πισοτάτην καὶ καλλίστην ὑψώσιν πλουσίων πόλεων ἐνοικήσῃσι ταῖς ὑπ' αὐτὴν ἐσομέναις.

¹ Hic agam de volumine III (Drachmann 1927). Cf. etiam Tessier 1989.

ὕπ' αὐτὴν vix sanum est; suspicor ὕπ' ex praecedenti ὑψώσιν ortum esse. Fortasse scripserat scholiasta ἐν αὐτῇ (cf. paulo infra 14, 7–8 D.: οὕτω γὰρ ἔμελλε δηλονότι ὀρθοῦσθαι ἡ Σικελία, εἰ ἀξιολόγους ἔχοι πόλεις ἐν αὐτῇ [Lucarini : αὐτῇ codd.]).

Nem. 1, 49 c (20, 13–19 D.): βέλτιον δέ φησιν ὁ Δίδυμος (nr. 144 Coward–Prodi) ἐκεῖνο λέγειν, ὅτι ὁ περὶ τῆς Αἴτνης ἔφη, τοῦτο καὶ νῦν βούλεται δηλοῦν ὁ Πίνδαρος (*Pyth.* 1, 33): ναυσιφορήτοις δ' ἀνδράσι πρώτη χάρις ἐς πλόον ἐρχομένοις πομπῶν ἐλθεῖν οἶον. Τοιοῦτο λέγοι ἂν τι καὶ ἐπὶ τοῦ Χρομίου· ἐπεὶ νῦν ἦρκται ἀγωνίζεσθαι καὶ ἀρξάμενος εὐθὺς ἐνίκησε, ἐλπίς ἐστὶν αὐτὸν καὶ τῶν ἄλλων τεύξεσθαι στεφάνων.

In praecedentibus attulerat scholiasta opinionem Chrysippi grammatici, cui nunc opponit ea quae Didymus contenderat, scilicet locum nostrum *Nemeae* cum *Pythica* 1 esse conferendum, quae ipse magis probat. Videtur esse scribendum δὲ φαίνεται ὁ Διδύμος; verbum φησιν vel ex praecedenti φησιν (p. 20, 12–13 D.: ὅπερ αἰτιώτατον τῆς παρεκβάσεως φησιν ὁ Χρύσιππος εἶναι) vel ex insequenti ἔφη ortum suspicor.

Nem. 2, 1 d (30, 8 – 31, 7 D.): οἱ δέ, ὅτι κατὰ μέρος πρότερον τῆς ποιήσεως διαδεδομένης τῶν ἀγωνιστῶν ἕκαστος ὃ τι βούλοιο μέρος ἦδε, τοῦ δὲ ἄθλου τοῖς νικῶσιν ἀρνὸς ἀποδεδειγμένου προσαγορευθῆναι τότε μὲν ἀρνωδούς, αὖθις δὲ ἑκατέρας τῆς ποιήσεως εἰσενεχθείσης τοὺς ἀγωνιστάς οἷον ἀκουμένους πρὸς ἄλληλα τὰ μέρη καὶ τὴν σύμπασαν ποίησιν ἐπιόντας, ῥαψωδοὺς προσαγορευθῆναι. ταῦτά φησι Διονύσιος ὁ Ἀργεῖος (*FrGrHist* 308 F 2).

De origine nominis rhapsodorum agit scholiasta. Quid significet ἑκατέρας non video: fortasse scribendum est μακροτέρας, cum recentioribus temporibus (αὖθις) poemata longiora recitarentur. Sed remedium verum adhuc, suspicor, latet.

Nem. 2, 1 e (31, 19–20 D.): αἰεὶ οὖν τὴν ἀρχὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ Διὸς ἐποιοῦντο προοιμιαζόμενοι, ἐνίοτε δὲ καὶ Μουσῶν.

Fortasse fuit δὲ καὶ Μουσῶν, cf. 29, 3–4 D.: οὐκ αἰεὶ ἀπὸ Διὸς ἤρχοντο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν Μουσῶν.

Nem. 3, 4 (42, 16–22 D.): ιερομηνίαι δὲ λέγονται αἱ ἐν τῷ μηνὶ ἱεραὶ ἡμέραι οἷαι δῆποτε θεοῖς ἀνειμέναι· τὸν οὖν Δημητριῶνα μηνά φησι Φιλόχορος (*FrGrHist* 328 F 166) ὅλον ψηφίσασθαι τοὺς Ἀθηναίους ιερομηνίαν λέγεσθαι, οἷον ὅλον ἐορτήν. <...> ιερομηνίαν φησὶν ἐν τούτοις (*Dem.* 24, 29)· ἀπάντων ὑμῶν ἀγόντων ιερομηνίαν. ἔοικε δὲ ὁ Πίνδαρος νῦν ιερομηνίαν λέγειν τὴν τῶν ἐπινίκων ἐορτήν.

Lacunam a Drachmanno agnitam, in qua Demosthenis nomen sine dubio occurrebat, ita explere possis: <ὁ δὲ Δημοσθένης δημοτελῆ ἐορτήν> ιερομηνίαν.

Nem. 3, 27 b (46, 22 – 47, 2 D.): τῇ τοῦ παγκρατίου ὀρμῇ, τοῦτο γὰρ λέγει στόλω, καὶ ὀρμῇ τῇ περισθενεῖ καὶ πανταχόθεν συνεχομένη μαλαχθεὶς καὶ γυμνασθεὶς ἱκανῶς.

καὶ ὀρμῇ redundat atque delendum videtur. Ante μαλαχθεὶς Schroeder addebat <οὐ>. Malim equidem scribere: συνεχούση μηδὲν μαλαχθεὶς.

Nem. 3, 40 (48, 6–9 D.): ἀμφίβολον πότερον τῆς ἐσχάτης μάρτυρες ναυτιλίας αἱ στῆλαι, ἢ κατὰ τὸ πληθυντικὸν τὰς ἐσχάτας μάρτυρας ἐμφανίζουσας ἔθηκεν, ὅτι μέχρι αὐτῶν δεῖ πλεῖν.

Ordo verborum laborat; lege ἔθηκεν ἐμφανίζουσας, ut participium ὅτι introducat.

Nem. 3, 60 (51, 16–19 D.): ποντίαν Θέτιν κατέμαρψεν· ἀντὶ τοῦ περιεγένετο [scil. Πηλεὺς] αὐτῆς [scil. Θέτιδος] τῶν ἐπιβουλῶν· διωκομένη γὰρ ὑπ’ αὐτοῦ μετέβαλλε τὰς μορφάς, ὅτε μὲν εἰς πῦρ, ὅτε δὲ εἰς θηρία· ὁ δὲ καρτερήσας περιέγρονε.

Pro καρτερήσας legendum credo κρατήσας (“cum eam comprehendisset”), cf. e. g. Apollod. *Bibl.* 3, 170 (p. 155 Wagner): Χείρωνος οὖν ὑποθεμένου Πηλεΐ συλλαβεῖν καὶ κατασχεῖν αὐτὴν μεταμορφουμένην, ἐπιτηρήσας συναρπάζει, γενομένην δὲ ὅτε μὲν πῦρ ὅτε δὲ ὕδωρ ὅτε δὲ θηρίον οὐ πρότερον ἀνήκε πρὶν ἢ ...

Nem. 3, 61 d (52, 15–16 D.): φησὶν οὖν, ὅτι καὶ ὁ Τελαμὼν παραστάτης ὢν τοῦ Ἡρακλέους ἅμα τῷ Ἰόλῳ ἐπόρθησε τὸν Λαομέδοντα.

Lege potius παραστάτης ὦν τοῦ Ἰόλα ἅμα τῷ Ἡρακλεῖ ἐπόρθησε... Cf. paulo superius l. 11 D. (τῷ δὲ Ἡρακλεῖ συγκαθεῖλε Τελαμῶν τὴν Ἰλιον) et Pindari locum (Λαομέδοντα δ'εὐρυσθενῆς / Τελαμῶν Ἰόλα παραστάτης ἐὼν ἔπερσε).

Nem. 3, 72 a (53, 19–21 D.): ὁ δὲ Δίδυμος (p. 230 fr. 39 Schmidt = nr. 148 Coward–Prodi)· οὐδέποτε καταβὰς ἐπὶ τι πρᾶγμα ἐνέμεινεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐνεκαρτέρησεν, ἀλλ' εἰς πολλὰ καὶ ἄλλα μετατρέπει.

Cum τρέπω intransitive non adhibeatur, suspicor μετατρέπεται esse scribendum.

Nem. 3, 116 (58, 16–18 D.): τὸ ἐπιχώριον καὶ ἴδιον αὐτῶν τῶν Αἰγινήτων χάρμα καὶ ἡδονὴν ἀνυμνῶν τὸν νικηφόρον.

Lege τοῦ νικηφόρου, cf. Schol. in *Ol.* 13, 39 d (365, 18 D.): ὅς ἐστιν ὕμνος τῶν νικηφόρων.

Nem. 3, 129 b (60, 14–17 D.): ὁ θνητὸς αἰὼν καὶ τετάρτην ἀρετὴν ταύτην φέρει, τὸ καὶ περὶ τοῦ ἐνεστώτος φροντίζειν· ὦν οὐκ ἄπεστιν ὁ Ἀριστοκλείδης, ἀλλὰ πρὸς ταῖς τρισί, φησίν, αἷς προκατεῖληχε, κέκτηται καὶ ταύτην, τουτέστι τοῦ παρόντος φροντίζειν.

Lege ἃς προκατεῖλοχε (“quas antea enumeravit”, scil. a verbo προκαταλέγω; de forma -κατεῖλοχα, cf. Montanari s. v. καταλέγω).

Nem. 3, 134 a (61, 1–5 D.): τῇ ὁμοιότητι χρῆται τῇ ἀπὸ τοῦ μέλιτος καὶ γάλακτος κατὰ [Drachmann in app. : καὶ **BDP**] διαφορὰν ἐπὶ τοῦ ποιήματος, καθὼς ἀποδέχεται τὰ φύσει γράφων ποιήματα τῶν ἐκ πόνου· τὸ γὰρ γάλα φύσει παρέπεται ταῖς τικτούσαις, τὸ δὲ μέλι μετὰ πόνου αἰ μέλισσαι ἐργάζονται.

Fortasse fuit καθὼς ἀπέχει [scil. “distat”] τὰ φύσει γραφόμενα τῶν ἐκ πόνου.

Nem. 3, 136 b (61, 16 D.): qua ex causa Pindari verba Αἰολῆσιν ἐν πνοαῖσιν αὐλῶν grammaticus τοῖς Δωρίοις φθόγγοις interpretetur addita admonitione Pindarum Aeolicum ἄνωθεν esse, satis mirari nequeo.

Nem. 4, 1 c (64, 2–3 D.): ἡ ἀρίστη εὐφροσύνη τῶν τετελειωμένων καὶ πεπληρωμένων πόνων καὶ σπουδασμάτων ἱατρός ἐστιν.

Scribendum videtur ἡ εὐφροσύνη ἀρίστη τῶν... Cf. Pindari verba: ἄριστος εὐφροσύνα πόνων κεκριμένων / ἱατρός...

Nem. 4, 30 (68, 8–9 D.): ἦν δὲ καταλληλότερον εἰπεῖν Θηβῶν, ἔν' ἧ καὶ ἀπὸ Θηβῶν ἔπεμψας αὐτῷ στέφανον.

Excidit, opinor, vel post Θηβῶν vel post ἔπεμψας vocula <ἄν>, cum Timocritus, pater victoris Timasarchi, iam diem obisset neque ullum nuntium vel Thebis vel aliunde accipere posset; memento enim hic Pindarum de tempore praesenti, vix de praeterito loqui.

Nem. 4, 53 b (73, 4–8 D.): ὁ δὲ Ἀμμώνιος (fr. 24 D' Alessandro) ὡμολογηκέναι φησὶ τὸν Πίνδαρον ἐν χρόνῳ τινὶ ἀποδώσειν τὸν ἐπίνικον· ὁ νόμος μὲν οὗτος, ὃν διεστησάμεθα ἐγὼ τε καὶ οἱ τοῦ ἀθλητοῦ περὶ τῆς ἡμέρας, ἧ ἀποδώσω, κωλύει με μακρὰ γράφειν.

Pro διεστησάμεθα scribe συνεστησάμεθα.

Nem. 4, 92 a (79, 11–6 D.): Ἰπολύτης θυγάτηρ γέγονε Κρηθ-
-ῆς Ἀκάστου γαμετή, ἥτις τῷ Πηλεΐ ἐρωτικῶς διατεθεῖσα καὶ
μὴ πείσασα συνελθεῖν αὐτὸν φθάσασα τῷ Ἀκάστῳ ὥς ἄσμενον
ἢ βίαιον διέβαλεν. ὁ δὲ κατακούσας καὶ προφασισάμενος ἤγαγεν
ἐπὶ τὰ ἀπέρημα τοῦ Πηλίου ὄρους, καὶ καταλείψας...

Inauditum ἀπέρημα in ἔρημα emendandum videtur. Sed fortasse vox nobis inaudita non talis erat Graecis, ut me admonet D. Keyer, qui Hesych. α 6002 Latte–Cunningham confert: ἀπερημάσαι· ἀποικῆσαι.

Nem. 4, 100 a (81, 13–16 D.): ἀμφίβολον πότερον τὸ μόρσιμον
ἔκφερε καὶ ἔξω ἔφερε τὸν κίνδυνον καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ τὸν
πεπρωμένον, ἢ οἷον ἐξέφερε καὶ ὑπεδείκνυε τὸ πεπρωμένον.

Hoc legitur apud Pindarum: ἄλαλκε δὲ Χίρων, / καὶ τὸ μόρσιμον
Διόθεν πεπρωμένον ἔκφερεν. Fortasse ita scholium restituendum:
πότερον <καὶ> τὸ μόρσιμον ἔκφερε καὶ ἔξω ἔφερε τοῦ κινδύνου κατὰ
τὸν θάνατον αὐτοῦ τὸν πεπρωμένον, ἢ οἷον ...

Nem. 4, 112 a (83, 25 – 84, 1 D.): περαιτέρω γὰρ λοιπὸν ὁ Ὠκεανὸς καὶ πάντα ἀφανῆ, ζόφου ὄντος. τὰ ἐντεῦθεν οὖν τῶν Γαδείρων τῆς Εὐρώπης ἐστὶν· εἰς δύο γὰρ διήρητο τὸ παλαιὸν μέρη ἢ οἰκουμένη, Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν.

Pro ἐντεῦθεν scriberem ἔντοσθεν.

Nem. 4, 123 (84, 17–20 D.): ἔνθα τοῖς ἀγῶσιν ἀπόπειραν λαβόντες, καὶ γνῶσιν τῆς ἀγωνίας σχόντες οὐδέποτε ἄνευ στεφάνων εἰς τὴν οἰκείαν ἐληλύθασιν, τῶν ἑνδοξον καρπὸν φερόντων στεφάνων.

Pro τῶν ἑνδοξον lege mecum τὸν ἑνδοξον.

Nem. 4, 148 b (86, 24–26 D.): ταῦτά γε μὴν ὅπως ἂν τύχη λέγων, ἐλπίζει καὶ πείθεται αὐτὸς ἐξαιρέτως καὶ ὑπὲρ τοὺς λογίους εἰρηκέναι.

Adde ἂν <τις> τύχη.

Nem. 5, 17 b (91, 21–22 D.): Ἑλλήνιος δὲ Ζεὺς τιμᾶται ἐν Αἰγίνῃ παρὰ τῷ οὕτως Ἑλληνίῳ ἀκρωτηρίῳ καλουμένῳ.

Nonne patet Ἑλληνίῳ esse delendum atque (de quo me admonet N. Almazova) vel παρὰ τῷ ἀκρωτηρίῳ οὕτω(ς) καλουμένῳ vel παρὰ τῷ οὕτω(ς) καλουμένῳ ἀκρωτηρίῳ esse scribendum?

Nem. 5, 30 a (93, 13–15 D.): οὐ φέρει κέρδος πᾶσα ἀλήθεια ἀτρεκῆς γινομένη καὶ φαίνουσα τὸ ἴδιον πρόσωπον, ἀλλὰ δεῖ ποτε καὶ ἐπικεκρύφθαι τὸ πρόσωπον τῆς ἀληθείας.

Drachmann γινομένη pro codicum γὰρ audacter introduxit. Transpone potius γὰρ ante φέρει; de hac vocula in principio scholi cf. e. g. Schol. in *Nem.* 6, 97 b (113, 21 D.).

Nem. 5, 39 (94, 8–9 D.): οἱ ἀετοί, φησὶν, οὐ μόνον τὰ περίγεια πέτονται, ἀλλὰ καὶ πελαγίζουσι.

Fortasse fuit <περί> τὰ περίγεια, cum πέτομαι obiectum regere nequeat.

Nem. 6, 4 a–c (102, 10–12 D.): a. *διείργει δὲ πᾶσα κεκριμένα δύναμις*· ἡ ἀμετάβλητος. b. ἡ πολλή, ἐπιτατικῶς. c. *κεκριμένη, ἥτοι κεχωρισμένη*.

Scribe ἡ ἀμετάβλητος.

Nem. 6, 97 a (113, 15–20 D.): σημαίνει γὰρ ὅτι ἐκουσίως ἐγὼ τοῦτο τὸ βάρος ὑπέμεινα δίδυμον ὑπάρχον· τοῦτο δέ φησιν, ἡ ὅτι σὺν τῷ τὸν Ἀλκιμίδην ὑμνῆσαι συμπαραλαμβάνειν μέλλει καὶ ἔπαινον τοῦ ἀλείπτου Μελησίου, ἡ τὸ τοῦ Ἀλκιμίδου καὶ τὸ τῶν Αἰγινήτων.

Lege ἡ τὸ<v> τοῦ Ἀλκιμίδου καὶ τὸ<v> τῶν Αἰγινήτων.

Nem. 6, 104 a (114, 11–13 D.): κληρωθέντες οὖν οὗτοι παίδων ἀγωνίσασθαι, μεταξὺ γενειάσαντες ἐξεκρούσθησαν τοῦ ἀγῶνος.

Adde <μετὰ> παίδων, cf. Schol. in *Isthm.* 4, 120 a (239, 15 D.): μετὰ παίδων προαγωνισάμενος ἐνίκησεν.

Nem. 7, 1 a (117, 12–15 D.): Ἀριστόδημος δὲ ὁ Ἀριστάρχου μαθητὴς βέλτιον οὕτω φησίν· ὁπὲ ποτε τῷ Θεαρίωνι καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἤδη προήκοντι, εὐξαμένῳ τῇ θεῷ Σωγένην τεκνωθῆναι, καὶ τὴν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ γέννησιν οἶον Εὐλειθυίας εἶναι χάριν.

Nonne patet vel παρὰ esse delendum vel post id verbum <προσδοκίαν> esse addendum? Keyer autem suggerit παρὰ τὴν ἡλικίαν {ἥδη προήκοντι}.

Nem. 7, 35 b (121, 23–7 D.): εἰ γὰρ ἦν τὴν οὖσαν καὶ δέουσαν ἀλήθειαν πάντας γινώσκειν, οὐκ ἂν οὐδὲ ὁ Αἴας τῶν ἀριστείων ἐστερήθη, εἰ μὴ διὰ τὴν τῶν κρινάντων ὄχλων ἀμαθίαν, καὶ διὰ τὴν ὀργὴν ἐνέπηξε κατὰ τῶν φρενῶν ἑαυτοῦ τὸ ξίφος.

Dele εἰ μὴ atque interpunctionem post ἐστερήθη.

Nem. 7, 47 (123, 4–14 D.): ἔμολε παρὰ μέγαν ὀμφαλὸν εὐρυκόλπου χθονὸς Νεοπτόλεμος, Πριάμου πόλιν ἐπεὶ πρᾶθε· τεθνηκότων δὲ τῶν βοηθῶν ἐν Πυθίοις δαπέδοις κεῖται. ποίων δὲ βοηθῶν; τῶν περὶ τὸν Εὐρύπυλον, οὓς αὐτὸς ὁ Νεοπτόλεμος ἀνελών

ἐπόρθησε τὴν Ἴλιον. οὕτω γὰρ ἴδιος ὁ πόνος ἔσται τοῦ ἥρωος. δοκεῖ δὲ ὁ Νεοπτόλεμος ἐν Δελφοῖς ἀνηρῆσθαι καὶ τεθεῖσθαι ἐν τῷ ναῷ. ἐὰν δὲ ἐπὶ τῶν περὶ τὸν Ἑκτορα, καθὼς Ἀρίσταρχος φησιν, ἀναδράμωμεν, πρῶτον μὲν μακρόθεν ἔσται τὴν πόρθησιν συνάπτων, δεύτερον δὲ ἐπὶ τὴν κοινότητα μεταβησόμεθα, δι' ἧς τὸ ἐγκώμιον οὐκ ἔσται.

Aristarchi interpretatione accepta non laudatio omnino concidit, sed laudatio Neoptolemi; unde supplendum censeo ἐγκώμιον <ἴδιον> οὐκ ἔσται. Cf. Schol. in *Ol.* 9, 40 (276, 11 D.): τὰ ἴδια ἐπεξεργάζεται ἐγκώμια et 11, 10 c (345, 17–18 D.): τοῦτο δὲ πρὸς τὰ ἴδια ἐγκώμια κατασκευάζει; Schol. in *Nem.* 3, 51 (50, 14–15 D.): ἔπαινον ἐξ ἀλλοτριῶν ἐγκωμίων καὶ μὴ ἰδίων.

Nem. 7, 62 c (125, 20–22 D.): δεύτερον δέ, ὅτι πρέπον ἦν <ἕνα> τῶν Αἰακιδῶν καὶ ὀφειλόμενον σύνοικον εἶναι τῷ Ἀπόλλωνι.

<ἕνα> addidit Abel ex schol. ad v. 70 (126, 11–12 D.), sed cum nulla necessitudo inter duo scholia intercedat, possis etiam <τινα> ex Pindaro ipso (44–45: ἐχρῆν δέ τιν' ἔνδον ἄλσει παλαιτάτῳ / Αἰακιδᾶν κρεόντων τὸ λοιπὸν ἔμμεναι) supplere.

Nem. 7, 70 (126, 16–20 D.): ἔνιοι δὲ οὕτως· ἀπολογεῖται [Drachmann in app. : ἀπολογοῦνται **BD**] περὶ τῆς τοῦ Νεοπτολέμου τελευτῆς τρία φέροντες ταῦτα, ὅτι <τε> [add. Drachmann in app.] ὑπὲρ τῶν κρεῶν εἶπεν [Drachmann in app. : εἶπεῖν **BD**] ἀνηρῆσθαι, καὶ ὅτι οἱ Δελφοὶ ἐβαρύνθησαν ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ, καὶ ὅτι πεπρωμένον ἦν αὐτὸν ἀναιρεθῆναι.

Addendum videtur αὐτὸν <αὐτοῦ> ἀναιρεθῆναι, cum necessitas esset Neoptolemum Delphis interfici atque humari (cf. Pindari vv. 44 sqq.). Verbum φέροντες, Drachmanno obscurum, in φέρων (“adferens”) fortasse mutandum.

Nem. 7, 94 a (128, 22–25 D.): ἐὼν δ' ἐγγὺς Ἀχαιὸς οὐ μέμψεται μ' ἀνήρ· Ἀχαιὸν ἄνδρα τὸν Ἑπειρώτην· ἢ αὐτὸν τὸν Νεοπτόλεμον ἢ ἕνα τῶν Ἑπειρωτῶν. Ἀχαιὸς γὰρ οὐ καθάπαξ ὁ Ἑπειρώτης, ἀλλὰ Μυρμιδῶν.

Legendum videtur ἀλλὰ <ὁ> Μυρμιδῶν.

Nem. 7, 99 a–b (130, 19–20 D.): ὁ δὲ λοιπὸς εὐφρων ποτὶ χρόνος ἔρποι· [...] b ὁ δὲ νοῦς ὅλος· εἴθε μοι τὸ ὅλον τοῦ βίου οὕτω μετ' εὐφροσύνης συμπερανθείη.

Patet τὸ ὅλον ex ὅλος esse ortum atque in τὸ λοιπὸν esse corrigendum.

Nem. 7, 106 b (132, 7–11 D.): ἐπεὶ δὲ οἱ παλαίοντες χρονοτριβοῦσι καὶ διὰ τὸν πλείονα χρόνον ἐν τῷ ἡλίῳ μένουσι, διὰ τοῦτο φησι· πρὶν ἁλίῳ γυῖον ἐμπεσεῖν, τουτέστι πρὸ τοῦ ἐκλυθῆναι τὸ σῶμα ὑπὸ τοῦ ἡλίου διὰ τὴν πάλην, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν· πρὶν παλαῖσαι σε.

Dele διὰ ante τὸν πλείονα, ex insequenti videlicet ortum.

Nem. 7, 116 (133, 9–13 D.): τινὲς φασιν εἶναι κουράλιον, εἰρησθαι δὲ αὐτὸ ποντίαν ἔρσαν διὰ τὸ δοκεῖν, ἕως μὲν ἐστι κατὰ βάθους, ἀπαλὸν εἶναι καὶ φυτῶ ὅμοιον· ὅταν δὲ ἀνασπασθῇ καὶ γένηται ἔξω τοῦ ὕδατος, ἀπολιθοῦσθαι τοῦ ἡλίου καταλάμπσαντος αὐτῷ.

Pro αὐτῷ Schneider malebat αὐτοῦ, ego αὐτό.

Nem. 7, 127 c (134, 26 – 135, 1 D.): Ἀρίσταρχος οὕτως· ἐπεὶ δὲ κατὰ τὰς συνουσίας καὶ γειτνιάσεις ἕτερος ἄνθρωπος ἀφ' ἐτέρου γεύεται τε καὶ ἀπολαύει ἀφομοιούμενος.

Suspisor voculam ἀφ' esse insiticiam atque ab ἀφομοιούμενος ortam.

Nem. 7, 155 a (137, 18 – 138, 5 D.): Ἀλήτης {ἐλθὼν} περὶ τῆς ἐν Κορίνθῳ βασιλείας προσῆλθε τῷ μαντεῖῳ τῷ ἐν Δωδώνῃ, ὃ ἐστὶ τοῦ Διός, καὶ ἔχρησεν αὐτῷ τότε κρατήσῃ, ὅτε τις δῶ βῶλον γῆς· ἐπιθέσθαι δὲ ἡμέρα πολυστεφάνῳ. ἐλθὼν οὖν ἐν Κορίνθῳ ἥτει τινὰ ἄρτον ἀγροῖκον ὁ Ἀλήτης, ὁ δὲ λαβὼν βῶλον ἔδωκεν. ἐτελεῖτο δὲ καὶ θυσία τοῖς νεκροῖς ἐν Κορίνθῳ, δι' ἣν τῆς πόλεως ἐν μνήμασιν οὔσης ἐπέρχεται ὁ Ἀλήτης, καὶ εὐρὼν Κρέοντος θυγατέρας περὶ τὰς θήκας [ita Drachmann in app. : περὶ συνθήκας **BD**] γενομένας, ἔφησέ τε ἐὰν κρατήσῃ, ἔξῃ τὴν νεωτέραν αὐτῶν πρὸς γάμον, καὶ πείθεται ἢ κόρη καὶ προδίδωσι τὴν πόλιν τὰς πύλας ἀνοίξασα.

Excidit aliquid ante ἔφησέ τε velut <τὸν χρησμὸν ἐδήλωσε>.

Nem. 8, 1 a (140, 18–23 D.): ὃ ἀκμὴ ἐντιμοτάτη, ἄγγελε τῶν ἀφροδισίων καὶ θαυμαστῶν φιλιῶν, ἥτις τοῖς τε τῶν παρθένων βλεφάροις καὶ τοῖς παιδικοῖς ἐπικαθεζομένη, <τὸν μὲν> πράεσιν ἔρωσι ταῖς τῆς ἀνάγκης χερσὶ βαστάζεις, ἕτερον δὲ φαύλοις πόθοις. πράεσι δὲ φησι ταῖς τῆς ἀνάγκης χερσίν, ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἡμῖν οἱ ἔρωτες παραγίνονται.

Dele molestissimum illud ἔρωσι.

Nem. 8, 6 (140, 27 – 141, 3 D.): ἀγαπητὸν δὲ ἐστὶ καὶ εὐτακτον τῆς εὐκαιρίας καὶ τοῦ δέοντος καιροῦ μὴ ἀποσφαλέντα πρὸς ἕκαστον ἔργον, τῶν βελτιόνων ἐρώτων ἐπιθυμεῖν δύνασθαι καὶ ἐπικρατεῖν, τῶν δὲ φαύλων ἀπέχεσθαι.

Ordine verborum leviter immutato lege ἐπιθυμεῖν καὶ δύνασθαι ἐπικρατεῖν, cf. Pindari versum (5) τῶν ἀρειόνων ἐρώτων ἐπικρατεῖν δύνασθαι et paulo infra scholium ipsum (141, 3–4 D.): τοιούτων οὖν ἐρώτων ἐπικρατεῖν δύνασθαι, φησί, καλόν ἐστιν.

Nem. 8, 34 a (143, 26–27 D.): βασανίζοντες γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τὰ λεγόμενα κρίσιν διδόασιν.

Lege potius κρίσει διδόασιν, cf. paulo superius l. 23–25 D.: νεώτερα δὲ ἐγκώμια ἐξευρόντα καὶ ἐπινοήσαντα τῇ τῶν ἀκροατῶν κρίσει δοῦναι πρὸς διάκρισιν καὶ δοκιμασίαν ἐπικίνδυνον.

Nem. 8, 41 c (144, 19–24 D.): ναὶ δὴ τὸν μὴ τῷ λόγῳ μὲν ἱκανόν, ἀνδρεῖον δὲ σῶμα μόνον ἔχοντα, μεγάλη λήθη ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς μάχῃ καὶ στάσει κατέχει· καταπαλαίονται γὰρ τῷ λόγῳ καὶ οἱ πάντῃ ἀνδρεῖοι καὶ βαρύσωμοι ὑπὸ φρονίμων. τὸν γὰρ ἐν τῷ λέγειν μὴ δεινὸν μηδὲ σοφιστὴν τῷ λόγῳ ὁ τοιοῦτος ὑπερβάλλει.

Lege τὸν τῷ λόγῳ μὲν μὴ ἱκανόν (vel τὸν τῷ μὲν λόγῳ μὴ ἱκανόν, ut mavult N. Almazova). Cf. in sequentibus μὴ δεινόν.

Nem. 11 inscr. a (185, 11–13 D.): εἰ δὲ παραμιμνήσκεται, ὅτι περιχώρους ἀγῶνας ἐνίκα παῖς ὢν, οὐ διὰ τοῦτο ἀθλητής· καθὼς οὐκ ἀθλητῇ γέγραπται, ἀλλὰ πρυτάνει καθὼς ἐπρυτάνευσεν.

Lege potius οὐ διὰ τοῦτο ἀθλητῇ καθὼς ἥθλει γέγραπται, ἀλλὰ κτλ.

Nem. 11, 22 a (187, 24–25 D.): ἐν δὲ τῇ τῶν ἀγαθῶν γνώμῃ ἐπαινέσθαι τοὺς ἀγαθοὺς προσήκει, φησίν.

Pro ἀγαθῶν Drachmann desiderat ἀστῶν. Adderem potius τῇ <τῶν ἀστῶν> τῶν ἀγαθῶν, cf. paulo infra (187, 27): ὑπὸ τῶν ἀστῶν τῶν ἀγαθῶν.

Nem. 11, 62 a (191, 9–13 D.): οὐ δεῖ, φησί, ζητεῖν ὠφελείας ὑπερμέτρους οὐδὲ κερδαίνειν τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς. ἀπροσίκτων δὲ ἀντὶ τοῦ ἀμηχάνων, ὧν οὐκ ἔστι θιγεῖν. τῶν γὰρ ἐρώτων σκληραὶ εἰσιν αἱ μανίαι καὶ σύντονοι αἱ ἐπιθυμίαι.

Non de desideratis universis loquitur scholiasta, sed tantum de iis quae vix consequi possis (Pindarus: ἀπροσίκτων δ' ἐρώτων ὁζύτεραι μανίαι). Lege igitur <τού>των γὰρ ἐρώτων.

Isthm. Hypothesis (193, 18–21 D.): πάντας δὲ εἰκότως τοὺς γενομένους ὑπερηφάνους καὶ γενναίους Ποσειδῶνος παῖδας φασιν οἱ ποιηταί, εἰς τὸ τῆς θαλάσσης ἄγριον καὶ οὐ σταθερὸν ἀφορῶντες κάκειθεν τὴν εἰκόνα τοῦ τοιοῦτου λαμβάνοντες.

Non omnes superbos Neptuni filios dicunt poetae, sed omnes Neptuni filios superbos aiunt: unde τοὺς vel post γενναίους ponendum vel delendum.

Isthm. 1, 15 b (200, 9–11 D.): καὶ μήποτε ἀνάξιον Ἡρακλέους ἡγήσατο πρὸς ἄθλον καὶ κατόρθωμα τοῦ ἥρωος ἀντιπαράταξαι τὸν κύνα;

Pindarus de pluribus Geryonis canibus ab Hercule caesis loquitur, cum aliunde constet canem unum fuisse, unde suspicatur scholiasta Pindarum ad amplificandam herois gloriam numerum beluarum auxisse. Pro τὸν κύνα suspicor esse scribendum ἓνα κύνα, cf. paulo supra ll. 3–7: εἷς γὰρ ἦν ὁ Γηρυόνου κύων ... ἐνὸς γὰρ ὄντος τοῦ Γηρυόνου κυνός.

Isthm. 1, 36 (203, 8–14 D.): ὄντινων στεφάνων πλείστοις ἀναδυσάμενοι βλαστήμασι τὰς κεφαλὰς ἐνδοξοὶ ὤφθησαν κατὰ τὰς Θήβας καὶ Λακεδαίμονα. πάλιν δὲ πρὸς τὸ αὐτὸ συγκέκρουκε τὸ

ἐκατέρῳ συμβεβηκός, εἰπὼν αὐτοὺς φανῆναι νενικηκότας πέλας τῆς Δίρκης καὶ τοῦ Εὐρώτα· Ἰόλαος μὲν γὰρ παρὰ τῇ Δίρκῃ (ἔστι γὰρ Θηβῶν αὕτη), Κάστωρ δὲ παρὰ Εὐρώτᾳ (οὗτος γὰρ Λακεδαιμόνιος ποταμός).

Adfirmat scholiasta poetam in unum contulisse (συγκέκρουκε) quae Iolao et Polluci separatim acciderant; adde ἐκατέρῳ <χωρίς> συμβεβηκός, cf. 201, 11–12 D.: ἀλλὰ τὸ χωρὶς συμβεβηκός τῷ Κάστορι καὶ Ἰολάῳ κατ’ ἀμφοτέρων κοινῶς εἴρηκεν. Post Θηβῶν αὕτη adde <πηγή>.

Isthm. 1, 60 (207, 2–3 D.): ἢ χωρὶς τοῦ ἰώτα· εἰ ἀρετὰ κατάκειται ὁ καὶ μᾶλλον.

Ita **D**, cum **B** habeat βέλτιον, ὁ καὶ μᾶλλον. Suspicio βέλτιον a **B** (vel eius fonte) esse introductum, cum μᾶλλον non intelligeretur. Vide ne fuerit ὁ καὶ κάλλιον, cf. Schol. in *Pyth.* 10, 85 c (251, 4 D.): οἱ δέ, ὅπερ κάλλιον, τοὺς Κρανωνίους ἤκουσαν.

Isthm. 1, 81 b (209, 7–8 D.): προσήκει προσεῖπεν καὶ τῆς Δήμητρος τὸ ἱερὸν ἄλσος τὴν Ἐλευσῖνα καὶ τὴν Εὐβοίαν, καθ’ ἣν ὁ νικηφόρος ἐνίκησεν.

Immo καθ’ ἧς, cf. paulo infra (209, 12–13 D.): Εὐβοιάν τε καὶ Ἐλευσῖνα διὰ τοὺς δρόμους καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς ἀγῶνας.

Isthm. 1, 85 b (210, 2–10 D.): ἦτοι ὅτι πρὸς τὸν διδόμενον μισθὸν καὶ τὰς ψδὰς ἐξέτεινε, ἵν’ ἢ οὕτω πάντα αὐτοῦ τὰ ἀγωνίσματα εἰπεῖν βραχὺν μισθὸν ἔχων ὁ ὕμνος οὐ συγχωρεῖ μοι· ἢ ὅτι ἡ συμμετρία τῶν εἰρημένων λόγων ἀφαιρεῖται τὴν ἑκτασιν καὶ μῆκος. Ἀριστόδημος δὲ καὶ τοῦτο λαμβάνων πρὸς τὸ μόνων τῶν ἐπισήμων αὐτὸν μνημονεύειν, τοὺς δὲ λοιποὺς παρωδευκέναι, βραχὺ φησι μέτρον εἰρηκέναι τοῦ ὕμνου διὰ τὸ τὰς ἐκδόσεις τῶν ἐπινίκων πρὸς ἀριθμὸν ἐπῶν καὶ τριάδων ἔχειν τοὺς μισθοὺς.

Adfirmat Pindarus (vv. 60–62) se propter brevitatem carminis non omnes victorias equestres Herodoti persequi posse. Scholiasta duabus explicationibus adlatis (πάντα αὐτοῦ ... συγχωρεῖ μοι; ἢ ὅτι ... καὶ μῆκος) addit opinionem Aristodemi grammatici. Pro καὶ τοῦτο

scribendum videtur καὶ αὐτός, cum Aristodemus eatenus grammaticis antea adlatis consentiat, ut credat Pindarum μόνων τῶν ἐπισήμων μνημονεύειν, τοὺς δὲ λοιποὺς παρωδευκέναι. Verbum ἐπισήμων parum perspicuum esse iam adnotavit Drachmann; fortasse addendum ἐπισήμων <ἀγώνων>, cf. Schol. in *Nem.* 10, 35 (170. 21–22 D.): ἐπεὶ ὁ ἀγὼν ... οὐκ ἦν ἐπίσημος.

Isthm. 2 inser. a (213, 4–10 D.): Καλλίστρατος δέ φησι τὸν Πίνδαρον μὴ τυχόντα τοῦ κατ' ἀξίαν μισθοῦ διὰ τινὰ μικρολογίαν τοῦ Ξενοκράτους προσδιαλέγεσθαι Θρασυβούλῳ τῷ νίῳ αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰς Ξενοκράτην, φησί, γέγραφε τὴν ᾠδὴν, ἀλλ' εἰς Θρασύβουλον· καὶ γὰρ ἡ εἰσβολὴ περὶ ἀργυρίου μέμψεώς ἐστιν, ὡς θέλοντος αὐτοῦ τὸν κατ' ἀξίαν μισθὸν κομίσασθαι.

Principium carminis potius ipsum avaritiae exprobratio est, quam de exprobratione avaritiae agit. Suspicio igitur olim fuisse ἀργυρίου μέμψις ἐστίν, cf. Schol. in *Nem.* 7, 123 a (134, 7–8): πρὸς τοὺς μεμφομένους περὶ τοῦ Νεοπτολέμου.

Isthm. 2, 2 (214, 1–3 D.): ἄμπυξ μὲν κυρίως κόσμος τις περὶ τὰς γυναικείας κεφαλάς· Ὅμηρος (X, 469)· ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε· νῦν δὲ ἀπὸ μέρους τὰς τιμίας λέγει.

Quid significet τὰς τιμίας non video; an scribendum est τὰς ταινίας?

Isthm. 2, 54 a (219, 25 – 220, 4 D.): Διόδωρος δὲ ὁ Ἀριστοφάνειος μὴ νοήσας ὅτι ἐπὶ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου κεῖται τὸ ἦν, θρῆνόν φησι γεγράφθαι, οὔτε ἐκεῖνο νοήσας, ὅτι παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐναλλάττονται <οἱ> χρόνοι, οὔτε τὸ ἐπὶ τέλους λεγόμενον (τὸ *Νικάσιππ' ἀπόνειμον, ὅταν ξεῖνον ἐμὸν ἡθαῖον ἔλθῃς*) πρὸς τὸν ζῶντα, οὐ πρὸς τὸν τετελευτηκότα.

Diodorus Aristophaneus, contendit scholiasta noster, verbo praeterito ἦν deceptus, credebat Xenocratem, dum Pindarus poemation conscribit, iam diem obisse. Ut adnotat Drachmann, verba μὴ νοήσας sensu carent, cum Diodorum certe non fugerit verbum ἦν esse praeteritum. Dele μὴ νοήσας (quod fortasse ex insequenti νοήσας ortum est) atque intellege: “Diodorus Aristophaneus, propterea quod ἦν est forma praeteriti, adfirmat a Pindaro θρῆνον esse conscriptum...”.

Isthm. 2, 61 b (221, 17–20 D.): ἕκαστος, φησί, τῶν ξενιζομένων ἐκ μὲν θερμότητος καὶ καμάτων πρὸς ψυχρότητα καὶ ἀνάκτησιν ὥσπερ πρὸς αὐτὸν ἔσπευδεν, ἐκ δὲ χειμῶνος πρὸς θερμότητα.

Verbum ὥσπερ post καμάτων traicerem.

Isthm. 4, 11 b (226, 16–19 D.): οἱ μὲν οὖν σοὶ πρόγονοι ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς διαβεβόηται κατὰ τὰς Θήβας ἐπίτιμοι καὶ ἔνδοξοι γεγονέναι πάντων τῶν ἐνοικούντων ξενισταὶ τῆς τε θορυβώδους ὕβρεως παντελῶς ὄντες ἀλλότριοι.

Verbum ἐνοικούντων parum aptum esse iam vidit Drachmann; ego id in περιοικούντων corrigerem, cf. e. g. Schol. in *Nem.* 6, 67 b (110, 1 D.): ἀμφικτυόνων δὲ τῶν περιοικούντων et *Nem.* 8, 14 a (141, 26 – 142, 1 D.): ὥστε τοὺς περιοικούντας ἐκουσίως πείθεσθαι ταῖς ἀναξίαις.

Isthm. 4, 58 d (231, 13–20 D.): ὁ δὲ Χρῦσιππος αἰνιγματωδῶς φησι κεῖσθαι τὴν περὶ τοῦ Αἴαντος ἱστορίαν· ἄδηλον γὰρ πότερον εἰς τὴν πάλιν τείνει τὴν γενομένην πρὸς Ὀδυσσέα, ὅτε ἐνίκησε δόλῳ, ἢ εἰς τὰ περὶ τὴν κρίσιν τῶν ὅπλων. ἄμεινον δὲ φησιν, ὅτι καὶ ὡς ὁ Αἴας μείζων ὢν κατὰ τὸν ἀγῶνα βαστάζων τὸν Ὀδυσσέα δόλῳ παρ’ αὐτοῦ ἐλήφθη, οὕτω καὶ ὁ Μέλισσος μείζονα ὄντα τὸν ἀνταγωνιστὴν τῇ τέχνῃ ἐνίκησε.

Quid sibi velit καὶ ante ὡς Αἴας non video; dele voculam.

Isthm. 4, 63 a (232, 13–16 D.): κατὰ δὲ τούτους ὁ μὲν ἀλλὰ κείμενος ἔσται διεσταλτικός, ὁ δὲ λόγος· καίπερ ἐλάττονα τὸν Ὀδυσσέα γενόμενον Ὅμηρος τετίμηκε. γελοίως.

Quid significet κατὰ δὲ τούτους iam Drachmann non intellegebat, cum antea explicatio grammatici Chrysippi inducatur, cui haec nova opponitur. Vide ne fuerit κατὰ δὲ ἄλλους, cf. Schol. in *Ol.* 8, 60 a (252, 7 D.).

Isthm. 4, 92 b (236, 10–14 D.): ὅπως ταῖς τῶν ἀναιρουμένων ξένων κεφαλαῖς τὸ αὐτόθι τοῦ Ποσειδῶνος τέμενος ἐμφράττοντα Ἀνταῖον ἐπίσχη· ἐδυστύχει γὰρ ἀπανθρωπίαν ἅμα καὶ εἰς θεοὺς ἀσέβειαν· καὶ ἐπισχὼν Ἡρακλῆς μισθὸν τοῦ κατορθώματος τῇ εἰς Ὀλυμπον ἀνάβασιν ἐδέξατο.

Suspisor excidisse ἐδυστύχει γὰρ <ἢ γῇ δι> ἀπανθρωπίαν.

Isthm. 5, 14 a (243, 12–14 D.): τὸ εὖ πάσχειν καὶ τὸ λόγον <ἐσθλὸν> ἀκούειν δύο ὄντα ποιμαίνουσι καὶ παραθάλλουσι τὸν ἀνέλπιστον τῆς ζωῆς ἄωτον.

Pro ὄντα lege μόνα, cf. Pindari locum (δύο δὲ τοι ζωᾷς ἄωτον / μούνα ποιμαίνοντι).

Isthm. 5, 36 b (245, 2–5 D.): τοῖς δὲ σοφοῖς ἀνδρισάμενοι παρέσχοντο τὴν τῶν ἐγκωμίων φροντίδα, καὶ διὰ τὴν τοῦ Διὸς γνώμην τιμώμενοι τήνδε τὴν τῶν ἐγκωμίων φροντίδα καὶ σύνθεσιν.

Homines qui viriliter egerunt (ἀνδρισάμενοι) poetis (τοῖς σοφοῖς) materiam carminum dederunt. Post παρέσχοντο dele τὴν τῶν ἐγκωμίων φροντίδα καὶ utpote ex insequentibus huc perperam inlata.

Isthm. 6, 14 b (252, 27–28 D.): εἰ γάρ τις τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῇ δαπάνῃ χαρεῖς καὶ ἡσθεῖς γλυκεῖαν ἔσχε τὴν ἐκβασιν.

Adde δαπάνη <καὶ πόνω>, cf. Pindari locum (εἰ γάρ τις ἀνθρώπων δαπάνῃ τε χαρεῖς / καὶ πόνω) et scholium paulo supra (252, 19–20 D.): ἐπὶ τῷ δαπανᾶν ... χαρεῖς ... καὶ ἐπὶ τῷ πονεῖν.

Isthm. 6, 53 a (255, 19–22 D.): εἴληπται δὲ ἐκ τῶν Μεγάλων Ῥοιῶν ἡ ἱστορία (fr. 250 M.–W.): ἐκεῖ γὰρ εὐρίσκεται ἐπιξενούμενος ὁ Ἡρακλῆς τῷ Τελαμῶνι καὶ ἐμβαίνων τῇ δορᾷ καὶ εὐχόμενος, καὶ οὕτως ὁ διόπομπος αἰετὸς, ἀφ' οὗ τὴν προσωρυμίαν ἔλαβεν Αἴας.

Pro εὐχόμενος καὶ οὕτως Wilamowitz coniecit εὐχόμενος οὕτως καί, remedio levi et eleganti. Ego malim εὐχόμενος καὶ οὕτως <ἐφεστῶς> ὁ διόπομπος, verbo οὕτως pro “tunc, post id” accepto (cf. Montanari s. v. οὕτως 1 c), ut eadem in *Magnis Eois* restituantur quae apud Pindarum leguntur, aquilam scilicet post invocationem apparere.

Isthm. 7, 18 b–c (263, 15 – 264, 7 D.): ἥ ὅτε τὴν Δωρίδα τῶν Ἡρακλειδῶν κάθοδον ἐπ' ἀσφαλοῦς στήναι παρεσκεύασας. [...] καὶ γὰρ τότε Θήβηθεν ἦκειν τοῖς Δωριεῦσι τοὺς ἀψαμένους τῆς καθόδου Αἰγείδας μετὰ τῶν Ἀθηναίων· εἶναι δὲ τοὺς Θήβηθεν Αἰγείδας τὸ ἀνέκαθεν Ἀθηναίους.

Adde <κατὰ> κάθοδον, deinde <συν>απομένους.

Isthm. 7, 23 a (264, 17–24 D.): Ἀρίσταρχος τοῦτο λεγόμενον, φησίν, ὑπόνοιαν δίδωσιν, ὥς ὅτε ἔγραφεν ὁ Πίνδαρος ἀχαριστουμένων τι τῶν Θηβαίων ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων. ἐὰν δὲ ὑποτεθῇ τὰ ἐξῆς, ὃ *τι μὴ σοφίας ἄωτον*, ὥς ἐν τῷ καθόλου λέγων ἔσται, ὅπερ πολλάκις εἶωθε λέγειν· ὅτι πᾶσα χάρις πεπαλαιωμένα καθεύδει καὶ μεμάρανται, καὶ ὅτι τοιούτου πράγματος ἀμνήμονές εἰσιν οἱ ἄνθρωποι, ὃ ἂν μὴ ἀοίδιμον γένηται καὶ τύχη ὕμνου τινός.

Qua ex causa scholiasta Pindari verba *ὃ τι μὴ σοφίας ἄωτον* in scholio laudaverit non video, cum ea ad firmandum quod ipse scholiasta contra Aristarchum contendit minime apta sint. Remove igitur ex scholio *ὃ τι μὴ σοφίας ἄωτον*.

Isthm. 7, 44 (266, 17–19 D.): σὺ δέ, Διοδότου παῖ, ἐν ἐπαίνῳ τιθέμενος Μελέαγρόν τε καὶ Ἑκτορα καὶ τὰς τούτων ζηλῶν ἀρετὰς κατὰ πόλεμον ἐτελεύτησας.

Adderem Ἑκτορα <καὶ Ἀμφιάραον> καὶ τὰς. Cf. Pindari verba: τὸ δέ, Διοδότοιο παῖ, *μαχατάν* / αἰνέων Μελέαγρον, αἰνέων δὲ καὶ Ἑκτορα / Ἀμφιάρηδόν τε...

Isthm. 7, 55 a (267, 12–14 D.): ὁ δ' ἀθανάτων μὴ θρασσέτω φθόνος· Ἀρίσταρχος ἐπὶ τοῦ ἐρεθίζειν ἀκούει, τάττεσθαι δὲ φησι καὶ ἐπὶ τοῦ ταράττειν.

Agitur de verbo θράσσειν, quod alibi Aristarchus pro ταράττειν accipiebat, hic pro ἐρεθίζειν. Fortasse fuit ἐρεθίζειν <νῦν> ἀκούει, cf. Schol. in *Ol.* 7, 118 b (224, 18 D.): νῦν δὲ καταχρηστικῶς τὴν τιμίαν ἀκουστέον et in *Isthm.* 63 d (233, 1–2 D.): οἱ δὲ οὐκ ἀκούουσι νῦν κατὰ ῥάβδον.

Isthm. 7, 60 a (268, 3–4 D.): τουτέστιν οὐκ ἔστι προφανὴς ὁ δαίμων τοῖς ἀνθρώποις οὐδὲ οἶδε τὸ ἐκβησόμενον.

Pro οἶδε lege οἶδαμεν vel ἴσμεν (nam utraque forma utebantur scholiastae atque, si error ex οὐδὲ ortus est, haud facile iudicatu est quid scriptum fuerit). Cf. Pindari verba: θνάσκομεν γὰρ ὁμῶς ἅπαντες / δαίμων δ' ἄϊστος.

Isthm. 8, 27 a–b (271, 19–22 D.): δόλιος γὰρ αἰὼν ἐπ’ ἀνδράσι κρέμαται [...] b. ὁ γὰρ δὴ τῆς ζωῆς χρόνος ἐνήρηται τοῖς ἀνθρώποις τὸν τοῦ βίου πόρον κυλίων καὶ προῖων.

Immo ἐπήρηται.

Isthm. 8, 57 b (273, 21–25 D.): ὁ Ζεὺς βουλόμενος Θέτιδι πλησιάσαι ἐκωλύθη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως· εἶτα Πηλεῖ ἔδοξεν αὐτὴν ἐγγυῆσαι. τεθρύλληται δὲ ἡ ἱστορία παρὰ τε συγγραφεῦσι καὶ ποιηταῖς, ἀκριβῶς δὲ κεῖται καὶ παρὰ Αἰσχύλῳ ἐν *Προμηθεὶ δεσμώτῃ*.

Molestum καὶ ante παρὰ, cum ἀκριβῶς ad solum Aeschylum pertinere videatur: ceteri scilicet historici et poetae tantum attigerunt fabulam quam poeta Atheniensis diligenter persecutus est.

Isthm. 8, 92 (275, 15–17 D.): ἐπεὶ νεῖκος ὑμῖν ἔστηκε νῦν περὶ τοῦ γάμου τῆς Θέτιδος τῶν δύο διαφερομένων θεῶν, μὴ πρὸς ἑ ἔποντι καὶ ἕτερον κατασκευαζέτω.

Verba ἑ ἔποντι sensu carere patet, unde ἐν ποιόν τι Resler proposuit. Malim πρὸς τῷ ἐνεστῶτι.

Isthm. 8, 119 b (277, 12–15 D.): οἷς σημαίων τὸν Ἄϊδην ἀντὶ τοῦ οὖς ἀναιρῶν. ἀναιρῶν γὰρ αὐτοῦς αἴτιος ὥσπερ τῆς εἰς Ἄϊδου καθόδου αὐτοῖς ἐγίνετο.

Vide ne fuerit ὥσπερ αἴτιος, cf. Babr. *Myth.* 10, 6 La Penna–Luzzatto: τὴν δ’ Ἀφροδίτην ὥσπερ αἰτίην τούτων; Alex. Aphrod. *In Metaph.* 454, 2 Hayduck (ὥσπερ δὲ αἴτιος ὢν); Heracl. *Quaest. Hom.* 22, 5 (p. 96 Pontani): τῶν στοιχείων ὥσπερ αἰτιώτατον ὁ Θάλης ἀπεφώνητο στοιχεῖον εἶναι τὸ ὕδωρ.

Isthm. 8, 125 (277, 16–20 D.): τὸν μὲν οὔτε θανόντ’ αἰοῖδαι ἔλιπον· τὸν μὲν οὖν τὸν Ἀχιλλέα οὔτε θανόντα αἰ ἐπαινετικάι ᾧδαι κατέλιπον, ἀλλὰ καὶ ἐπ’ αὐτῷ παρὰ τε τὴν πυρκαϊὰν καὶ ἐπ’ αὐτὸν τὸν τάφον αἰ Μοῦσαι ἔστησαν καὶ θρῆνον πολυθρύλλητον ἀνεβάλοντο.

Dele τὸν ante Ἀχιλλέα.

Carolus M. Lucarini
Petropoli

carlo.lucarini@unipa.it

Index librorum

- Th. R. P. Coward, E. Prodi, *Didymus and Graeco-Roman Learning* (Oxford 2020).
A. B. Drachmann (ed.), *Scholia vetera in Pindari carmina* III (Lipsiae 1927).
M. Schmidt, *Didymi Chalcenteri grammatici Alexandrini Fragmenta* (Lipsiae 1854).
A. Tessier (ed.), *Scholia metrica vetera in Pindari Carmina* (Leipzig 1989).

The aim of this paper is to shed new light on the textual constitution of 77 passages of the scholia to Pindar's Nemean and Isthmian Odes. For almost every passage a new textual arrangement is proposed.

Статья призвана пролить новый свет на состояние текста в 77 пассажах схолиев к Немейским и Истмийским одам Пиндара. Практически во всех случаях предлагается новое чтение.

CONSPECTUS

NICHOLAS LANE	
Two Conjectures on Pindar	5
VSEVOLOD ZELTCHENKO	
Eur. <i>IT</i> 819: A Parallel	10
CAROLUS M. LUCARINI	
In <i>Pindari Scholia</i> adversaria	17
ELIA SCHNAIBLE	
Varia epigraphica	35
ELENI AVDOULOU	
Sardanapal(l)us in Cicero and Philodemus' <i>On Rhetoric</i> Book 3	48
MARIA N. KAZANSKAYA	
The Expression <i>longus Hellespontus</i> in Ovid	56
HEIKO ULLRICH	
Eine vergessene Konjektur J. G. Frazers zu Ov. <i>Fast.</i> 5, 74	77
DENIS KEYER	
“Waxing the Knees of the Gods” in Juvenal (10. 55) and Prudentius (<i>Apoth.</i> 457)	102
GRIGORY BELIKOV	
Maximos von Tyros und Apologie des Sokrates	131
GIOVANNI ZAGO	
Per il testo e l'esegesi di Aviano, <i>Fab.</i> 40. 1–4	155
S. DOUGLAS OLSON	
Philological Notes on the Letter <i>lambda</i> in a New Greek-English Dictionary. IV. λογοςκόπος – λωφάω	161
Keywords	188
Guidelines for contributors	190

Статьи сопровождаются резюме на русском и английском языке
Summary in Russian and English